

IBS Protocol in het kader van dementie

Inleiding

Savant, Zorgboog en GGZ Oost Brabant hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten over het beoordelen van een IBS opname. Dit betekent dat de crisisdienst van de GGZ Oost Brabant in opdracht van Savant en Zorgboog een IBS beoordeling uitvoert. En de medische verklaring daarvoor aanlevert in Khonraad. Savant en Zorgboog staan om de beurt een jaar garant voor het beschikbaar hebben van een crisised in het kader van IBS.

2026 Zorgboog

In dit protocol beschrijven we het proces van aanvraag van een IBS (met onder andere een medische verklaring van de GGZ) tot en met een (eventuele) opname. Het gaat dan om een acute onverwachte opname vanuit de thuissituatie bij een cliënt met dementie, waarbij sprake is van gevaar en geen bereidheid tot vrijwillige opname.

Buiten de scope van dit protocol vallen andere IBS routes. Bijvoorbeeld een geplande of een 'gewone' crisisopname waarbij een cliënt eenmaal op de locatie toch onverwacht verzet laat zien. De betreffende organisatie neemt dan zelf contact op met GGZ Oost Brabant.

Ook de interne processen die Savant en de Zorgboog hanteren bij een opname met IBS vallen buiten de scope van dit protocol.

Verwijzer:

- De huisarts of een specialist ouderengeneeskunde (SO)

Telefoonnummers

Organisatie	Telefoonnummer
Elkerliek SEH	0492 59 55 71
GGZ Oost-Brabant	088 846 02 09 492-59 55 55 (Elkerliek)
Zorgboog transferbureau (binnen kantooruren)	0492 348130
Zorgboog Zorgcentrale (buiten kantooruren)	0900 899 8636

Informatie overheid

[Brochure 'Opname en verblijf met een inbewaringstelling' | Informatiepunt dwang in de zorg](#)

Het protocol

Stap 1 Aanvraag IBS beoordeling

- De verwijzer belt de crisisdienst van GGZ Oost Brabant en zorgt voor een verwijzing via Zorgdomein.
- Belt Zorgboog om:
 - aan te geven dat er mogelijk een IBS opname komt
 - te vragen op welke locatie het IBS bed beschikbaar is

Toelichting huisartsenpost

Bij een melding vanuit een huisartsenpost kan de melding gedaan worden via Zorgdomein. De relevante probleemlijst en andere relevante gegevens worden echter niet gekoppeld en meegestuurd. Wel kan de verwijzer de relevante informatie handmatig overnemen (als het dossier via LSP open staat) in de verwijzing.

Toelichting bij verwijzing vanuit de ouderenkliniek GGZ Oost Brabant de Warant

Op het moment dat een cliënt in behandeling is bij de Warant en er is aanleiding om een IBS beoordeling aan te vragen, neemt de behandelend arts **voorafgaand** aan stap 1 contact op met de specialist ouderengeneeskunde. Bij voorkeur legt de specialist ouderengeneeskunde een huisbezoek af om te bepalen of dementie de primaire oorzaak is van de crisissituatie.

Is de conclusie dat:

- Dementie de hoofdoorzaak is, dan kan de behandelaar van de GGZ Oost Brabant het protocol volgen vanaf stap 1.
- Psychiatrie de hoofdoorzaak is, dan volgt de behandelaar het protocol van de GGZ Oost Brabant.

Stap 2 Beoordelen van de aanvraag

- De GGZ triagist ontvangt de crisismelding en bespreekt de casus met de verwijzer:
 - Of er sprake is van een crisis en verzet tegen een opname.
 - Of er diagnose dementie gesteld is conform de NHG standaard dementie
 - Of de dementie de primaire oorzaak van de crisis is. Bij twijfel kan of de triagist of de psychiater contact opnemen met Zorgboog.

Conclusie van het gesprek kan zijn:

Uitkomst 2A

- Er is geen crisis, er vindt geen beoordeling door de crisisdienst plaats. Alternatieve oplossingen worden besproken.
- De verwijzer informeert cliënt en overige betrokkenen. En gaat met de alternatieven verder.

Uitkomst 2B

- Er is een beoordeling nodig. Dit kan bij de cliënt thuis of op de locatie waar hij/zij zich bevindt.
- Dit kan een beoordeling door de crisisdienst zijn of een beoordeling door een psychiater i.h.k.v. medische verklaring IBS.
- De verwijzer brengt de cliënt (en diens naasten) op de hoogte over het plaatsvinden van de beoordeling.

Stap 3 Beoordelen van de crisis

- Beoordeling vindt plaats.
- De verwijzer is hier normaalgesproken niet bij aanwezig tenzij dit gezamenlijk is afgesproken.
- De psychiater vertrekt na afronding van de beoordeling, ook als de last tot IBS nog niet is afgegeven.

Conclusie van de beoordeling kan zijn

Uitkomst 3A

- Geen crisis/noodzaak tot opname. Zie uitkomst 2A

Uitkomst 3B

- Er is een crisis/noodzaak tot opname en cliënt verzet zich tegen opname.
- Psychiater GGZ crisisdienst zorgt voor een medische verklaring in Khonraad en belt vervolgens de burgemeester¹ voor overleg.
- Op basis daarvan geeft de burgemeester wel of niet een last tot IBS af.
- De psychiater geeft aan de verwijzer door of de last wel/niet is afgegeven.
- Is de last niet afgegeven dan gaan verwijzer en psychiater in overleg voor alternatieven.
- Pas als de last tot IBS er is, mag er worden opgenomen.
- De verwijzer informeert cliënt en overige betrokkenen.

Stap 4 Afgifte last tot IBS

- De burgermeester stelt het CIZ en de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd op de hoogte.
- Na afgifte van de IBS beschikking moet een cliënt binnen 24 uur opgenomen worden.
- Verwijzer en Zorgboog overleggen samen op welke wijze de periode tot aan opname het best overbrugd kan worden.

Stap 5 Opname²

- De verwijzer belt Zorgboog om opname in gang te zetten.
- Zorgboog informeert de SO van de locatie waar de opname plaats gaat vinden.
- Zorgboog haalt de last tot IBS uit Khonraad.
- De verwijzer regelt daarbij vervoer naar de locatie:
 - of door familie
 - of door de ambulance
 - of door de politie als er sprake is van agressie
- De verwijzer stuurt de aanvraag voor de IBS beoordeling, aanvullende medische gegevens en een actueel medicatieoverzicht door naar Zorgboog via een beveiligd kanaal.
- Vanaf dan geldt het interne protocol.

¹ De burgermeester mag dit delegeren aan een wethouder

² Een IBS wordt aangevraagd en afgegeven in de gemeente waar de cliënt zich op dat moment bevindt. Dat betekent niet automatisch dat de cliënt ook in die gemeente opgenomen moet worden. In principe vindt opname plaats in de eigen regio.

Wie is wanneer regiebehandelaar

- De verwijzer is regiebehandelaar tot aan het moment van afgifte van de last tot IBS door de burgemeester.
- Zorgboog is regiebehandelaar vanaf het moment van afgifte van last tot IBS.
- Zorgboog overlegt samen met de verwijzer hoe de periode tussen afgifte last tot IBS en daadwerkelijke opname het best overbrugd kan worden.
- GGZ Oost Brabant is geen regiebehandelaar. Zij zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de IBS beoordeling.